

geprezen te worden. Toen hij een jaar hier was geweest en werkelijk zijn best deed, werd hij bij een boer geplaatst, wat erg goed geslaagd is. Af en toe krijgen wij briefkaarten en daarop schrijft hij wat hij allemaal wel moet doen. Als hij hier komt, wat nog al eens gebeurt, praat hij altijd heel gewichtig. Zijn gezicht krijgt een betere open uitdrukking en we hebben alle hoop, dat er van hem een flinke man zal groeien.

Nu, Geachte Aja, ik eindig. Ik verheug mij u dezen zomer nog te ontmoeten.

Met vriendelijke groeten,

Uwe dw.

B. L."

Hartelijker kan men niet over dezen tak van arbeid schrijven. Mogen de diepe gedachten en de fijne opmerkingen, die nu volgen, menige jonge vrouw doen besluiten met haar leven ernst te maken in den dienst der barmhartigheid.

„Nooit bevredigd, nooit voldaan is de Christelijke barmhartigheid, steeds met zoekende liefde beziel, of zij mocht vinden, of zij mocht terugbrengen tot haar oorsprong de dalende, in schijn zoo vaak verwarde ziel.

Want dit is haar kenmerk, dat ze niet zich tevreden kan stellen met een bepaald gebied, een bepaald terrein, maar dat alles wat tot de sfeer van het zieleleven behoort, hare belangstelling heeft.

Wiens hart is bewogen van barmhartigheid ziet in ieder persoon een *ziel*, die waarde heeft en vindt voor terrein van actie steeds nieuwe gronden.

Terecht zegt daarom Florence Nightingale: „Barmhartigheid tegenover de ziel, is de ziel aller barmhartigheid.”

En dit zal het best verstaan, diegene, die den nood van de eigen ziel het diepst beseft en die getuigen kan: Mij is barmhartigheid geschied. Alleen in de mate, dat wij gevoelen zelf barmhartigheid te behoeven, kunnen wij anderen bijstaan in hun nood, zooals zij, die diep lijden zelf doormaakten, het best troost kunnen bieden.

Hier ligt zeker wel in de eerste plaats de taak der vrouw. In de eerste Christengemeenten zien wij den zin der barmhartigheid krachtadig ontwaken. Wij hooren van vrouwen, van een Tabitha, van een Dorcas, wier naam thans nog terug te vinden is in menige vereeniging van liefdadigheid.

Welk een kracht en gloed zijn er van zulke vrouwen in dienst der barmhartigheid uitgegaan!

Als later Vincentius di Paulo er op wijst, hoe in vroegere tijden diaconessen bestonden en het ambt langzamerhand verdween, zegt hij: „Nu heeft God eenige vrouwen er toe geroepen, moeders te zijn

van verlaten kinderen, leidsvrouwen van hospitalen, bedienaressen der uitdeelingen.”

En zoo leeren we zien, dat het werk der barmhartigheid niet is gelegen in *uiterlijken vorm*, maar in *de gesteldheid des harten*.

Veel hulp moet ook nu gevonden worden voor de verschillende takken van arbeid, maar daartegenover staat, dat aan degenen, die zich geven willen in den dienst der barmhartigheid ook naar eigen aanleg verschillend werk kan worden toegewezen.

Maar niemand trede tot dien arbeid toe, wier hart niet is bewogen van diepe ontferming, wier leven niet gelegd is op het altaar der offerende liefde.

Daartoe is de verantwoordelijkheid te ernstig en te groot, hierin wordt wel gevraagd de volle overgave van het zelf.

Met niets minder kan worden volstaan.

Maar nergens ook vindt men zooveel kansen tot volle ontplooiing der persoonlijkheid.

Geen knop behoeft verloren te gaan, dien men niet zelf prijs geeft of doet verwelken, vroeg of laat wordt in Gods gaarde ontplooiing gevonden voor iedere gave door Hem ons toevertrouwd; wat niet uit Hem is, kan en moet sterven, omdat niet de adem des eeuwigen Levens het doorstroomt. Licht niet hierin wellicht de grond, waarom men zoo moeilijk mede-arbeidsters vindt voor dit werk?”

AJA.

P. S.

Vragen of mededeelingen voor deze rubriek in te zenden aan den Redacteur P. Keuning. Op de enveloppe schrijven men: Voor Aja.

AJA.

Japan. Vóór mij ligt een plaatje, dat er uitziet als een idylle. Of... als een mooi Japansch theeblaadje of vuurscherm. Want het stelt voor een der schoonste stranden aan de Japansche zee.

In de heete zomerdagen, die we, naar ik hoop, nog wel zullen krijgen (want wat heb je aan een zomer, die *niet* warm is), lijkt zoo'n Japansche dame, die niets anders te doen schijnt te hebben dan de mooie, slanke hertjes te voeren, wel zeer benijdbaar.

Alles aan haar is gracieus, en haar mooie Japansche kleeding doet haar gracelijke beweginkjes te schooner uitkomen. Want in Westersche kleeding

komt de Japansche niet tot haar recht. Lees, als ge kunt, maar eens wat Mej. Kuyper daarover zegt in de Mei-aflevering van „Chr. Vrouwenleven”.

Doch wreed komt de Japansche correspondent van het New-Yorksche blad „The Sun” deze idylle verstoren, wanneer hij vertelt, dat juist in Japan de gevallen van zelfmoord zeer groot in aantal zijn. Zoo erg is dit, dat men van overheidswege en van particuliere zijde erop uit is het zelfmoorden zoo-veel mogelijk tegen te gaan.

De aandacht van den correspondent viel op een bord, een soort transparant, dat 's avonds verlicht werd, en waarop in het Japansch en het Chineesch het volgende te lezen staat:

Wacht een oogenblik!

Als gij voelt dat ge reden hebt u zelf van het leven te berooven, ga dan éérst een bezoek brengen aan mevrouw Jo, gebouw van de Vrouwen-Welvaart-Vereeniging, Kamitsutsui-sstraat, aan het eindpunt van de Kobe-tramlijn!

Deze mevrouw Jo is een Japansche dame van grooten invloed, zeer ontwikkeld, presidente van de Vrouwen-Welvaart-Vereeniging, en een bekende figuur in de Japansche vrouwenbeweging. Zij placht lezingen te houden en zich te occuperen met allerlei philanthropischen arbeid. Maar het laatste half jaar heeft zij zich in het bijzonder toegelegd op het redden van menschenlevens door den zelfmoord te bestrijden. Op tal van plaatsen in het land liet zij borden aanbrengen gelijk aan dat bij het station te Suma; moedelozen komen tot haar, en zij schenkt hen in vele gevallen levensmoed en troost.

Dat is geen eenvoudige karwei, want de Japanner oordeelt het al spoedig het verstandigst er maar een eind aan te maken.

Aan den „Sun”-correspondent verklaarde mevrouw Jo, dat zij persoonlijk in de afgelopen zes maanden ongeveer 160 personen van zelfmoord-plannen had teruggebracht. Door het geven van goeden raad, en het verleen van hulp en steun.

In Westersche landen zou daar onmiddellijk misbruik van worden gemaakt en zou levensmoetheid voorgewend worden om financieelen steun te erlangen. Maar met dergelijke dingen houdt de Japanner zich niet op. Hij is veel minder hypocriet dan de Westerling. En misschien spruit zijn rechtschapenheid voor een deel wel voort uit zijn minachting voor het leven. . . .

Hoe anders zou mevrouw Jo haar arbeid opvatten, wanneer zij haar levensmoede zusters kon wijzen op den Vorst des levens, Die de dood en hem, die

het geweld des doods heeft, overwon! Helaas is er juist nu in Japan onder de intellectueelen een sterk anti-christelijke strooming merkbaar.

Als oorlogscorrespondente. Niet veel vrouwen voelden ambitie voor dit vak, wat wel begrijpelijk is. Lokt het avontuurlijke ons geslacht ook al aan, we weifelen toch al gauw, en houden ons liever achteraf, wanneer er wezenlijk gevaar dreigt. Tenzij waarlijk edele drijfveeren onze zwakheid in dezen overwinnen.

Of het dezulken waren, die de Amerikaansche Miss Peggy Hull er toe bewogen, niet af te laten voor ze als oorlogscorrespondente naar Frankrijk werd gezonden, kan ik niet beoordeelen. In ieder geval: ze ging en bleef er, tot ziekte van haar moeder haar naar huis terug riep. En in heel wat brieven heeft ze het leven der Amerikaansche soldaten beschreven.

Toen de moeder beter was werd er juist een expeditie naar Siberië georganiseerd, en Miss Hull hield niet op voor het haar vergund was mee te gaan. Tallooze moeilijkheden had ze te overwinnen, maar eindelijk vertrok ze met in haar zak den eersten oorlogscorrespondentenpas, die ooit door het departement van oorlog aan een vrouw werd uitgereikt.

Waarlijk, deze Amerikaansche zit het avontuurlijke wel in 't bloed.

Als verpleegster. Niet als oorlogscorrespondente, doch als verpleegster vertrok de Engelsche Zuster Ethel Curry naar Allepo in Syrië, waar een Engelsch hospitaal is. 't Was toen nog vrede, en zuster Curry dacht drie jaar weg te blijven. Doch de oorlog brak uit, en de Duitschers werden baas in Aleppo. De meeste Engelschen werden naar het binnenland van Turkije gezonden, maar de verpleegsters mochten blijven, omdat men haar hulp wel gebruiken kon.

Tijdens dat gedwongen verblijf werd zuster Curry gezonden naar het paleis van Djemal Pasha, die ziek was. De Pasha was een despoot in 't klein, en zuster Curry ging niet met een erg gerust hart. Maar de Pasha ontving haar zeer vriendelijk.

Eens vroeg hij: „Mademoiselle, beveelt u mij dit uit te drinken?” (Doelend op zijn medicijnen.)

„Ja, Excellentie, want u hebt mij gevraagd te trachten u beter te maken.”

Hij lachte en zei iets over 't vermakelijke, dat een Engelsche vrouw hem, den Pasha, iets beval, terwijl hun landen in oorlog waren. Doch de medicijnen nam hij in.

Toen hij beter was ontving de zuster een rijpaard als bewijs van dankbaarheid.

Toch waren zij en de andere Engelschen blij, toen

generaal Allenby Aleppo binnentrok en ze voor 't eerst weer eens iets uit het moederland hoorden.

Grijs haar mode. Waarschijnlijk interesseert het mijn lezeressen minder dan mij, maar ik wil toch niet nalaten aan 't slot van deze beschouwingen even mee te deelen, dat grijs haar tegenwoordig in Londen mode is. De dames, die aan 't grijsen zijn, verhaasten dit proces en de anderen laten zich grijze pruiken maken! De dichter zou ook in onze dagen nog reden te over vinden om uit te roepen:

„Och, waren alle menschen wijs!”

J. M. W.—W.

Oprechtheid of....?

't Is dan weer mis tusschen Bets en jou, Frouwke? 't Was nu zoo'n poos goed gegaan, en ik hoopte zoo, dat je in Bets eindelijk een vriendin gevonden had. Een echte, waar je wat van verdragen kon, en die, natuurlijk, ook wat hebben kon van jou. En nu toch weer.... Kind, kind, zul je dan nooit leeren, je woorden te wegen, vóór je ze uitspreekt?

Ja, ik weet al lang, wat je tegenwerpen wilt. 'k Hoor het je al zeggen: „ik kan nu eenmaal geen blad voor den mond nemen. 'k Moet het zeggen, als iets me niet bevalt. En wie dat niet aanstaat, nou, die moet dan maar wegblijven....”

En toch verlang je op 't zelfde oogenblik zoo hevig, zoo innig naar een echte vriendin.

Zoo was het hier thuis al. Want jij, de oudste, waart meest alleen.

De anderen noemden je snibbig. Geheel zonder recht, Frouwke?

En nu, in de groote stad, waar je studie je heendreef, voel je je veel meer nog een eenzame. Je hebt wel aansluiting gezocht; je ben naar een krans gegaan, naar een vereeniging, doch 't duurde altijd maar kort. De anderen konden nooit een aanmerking verdragen; werden dadelijk boos, als je wat zei. Zoo schreef je naar huis. En je gaf de schuld aan 't groote-stads-leven, dat aan de menschen het oprecht-zijn verloorde. Op 't dorp, waar je geboren en getogen was, waren de menschen anders, eerlijker, meer recht-uit.

En je vergat, dat je hier ook eigenlijk nooit een vaste vriendin had. Dat je hier ook al uit het bestuur

van de vereeniging was getreden, omdat de anderen je niet begrepen.

Toen kwam Bets. Jullie kenden mekaar en ik was zoo blij voor jou. 'k Wist immers, dat Bets zacht van aard was. Niet gauw gegriefd. En nu toch weer....

Zou de schuld ook niet een beetje bij jou liggen, Frouwke?

'k Neem graag aan, dat Bets heusch iets deed, wat jou niet aanstond. Wat niet goed was misschien, of ook wel niet goed leek in jouw oog. 'k Wil ook wel gelooven, dat er op de andere meisjes wat aan te merken viel. Maar Frouwke, ben jij dan volmaakt? Is iemand van ons het?

„Dus ik moet zwijgen, wanneer de boel verkeerd gaat, alleen maar omdat ik zelf ook wel eens verkeerde dingen doe?” vraag je. Dat ligt er aan.

Wanneer we werkelijk weten, hoe dwaas en onvolmaakt we zelf zijn, nemen we 't ook wat gemakkelijker met de dwaasheden en onvolmaakt-heden van anderen. Dan glimlach je eens even als Mien, die een beetje pedant is, aan 't opsnijden gaat, erger misschien dan ze zelf wil.

Of als Greta, in een sombere bui, broemt en aan-gaat over dingen, die de moeite van 't zich druk maken eigenlijk niet waard zijn. Op een anderen tijd zijn het toch ook weer goeie, beste menschen, die zich voor een ander 't vuur uit de sloffen loopen.

Maar als 't nu heusch te erg wordt? Als hun eigenaardigheden 't karakter gaan aannemen van verkeerdheden?

Wijs hen dan terecht, Frouwke. Maar vóór je het doet, lees dan eerst eens Gal. 6 : 1 en 2 Tim. 2 : 24 en 25. Wanneer je dit doet denk ik, dat je je zware taak van vermanen en terechtwijzen ook wel niet zult aanvatten zonder eerst om wijsheid gebeden te hebben. Want vermanen is een zware taak, Frouwke. En heel dikwijls is die zoogenaamde oprechtheid, waarop sommigen prat gaan, een vuur vatten, niet wanneer Gods eer, maar wanneer hun eigen eer wordt aangerand. Niet altijd, dat stem ik toe. Er is ook een oprechtheid, die het goede voor heeft, doch dwaalt uit gebrek aan tact, en daarom afstoot inplaats van aantrekt. En het moet ons toch immers te doen zijn, ook in ons bestraffen, om 't winnen van de naaste. Bedenk je dat wel genoeg, Frouwke? Zeg je niet maar al te dikwijls zonder na te denken precies, wat je voor den mond komt, grofheden soms, waarvan je bij beter nadenken wel moet toegeven, dat ze een ander moesten kwetsen, ook al had jij in den grond der zaak gelijk? En wanneer er eenmaal booze woorden gevallen zijn, van weerszijden meest, is 't moeilijk om weer bij elkaar te komen.

Wend u schriftelijk aan de Besturende zuster van het Diaconessenhuis te Leeuwarden.

Als u daar opgeleid kunt worden, wat ik hoogst waarschijnlijk acht, behoeft u niet te ver van huis te gaan.

Met wederzijds hartelijke groeten,

P. S.

Vragen of mededeelingen voor deze rubriek in te zenden aan den Redacteur P. Keuning. Op de enveloppe schrijf men: Voor Aja.

AJA.

AJA.

DE VROUW IN HET BUITENLAND

Graz. Van het vrouwenleven in Graz vertelt Nellie's dochter Leli in „De Vrouw”. En wat ze schrijft is zoo treurig, dat we 't ons eigenlijk niet in durven denken. Menschen en dieren leven dicht opeengepakt in kleine zolderkamers, want uit vrees voor diefstal houdt ieder, die nog zoo gelukkig is kippen of konijnen te bezitten, deze binnen.

De vrouw moet soms om twee, drie uur in den nacht opstaan en zich in de rij opstellen, om, dikwijls onder allerlei guur weer, te wachten op b.v. het kwart kilogram meel, dat per hoofd en per week verstrekt wordt. Dan gauw naar huis, koken en weer gaan wachten voor saccharine, vleesch of zuurkool. Aan 't huiswerk is dan soms om vier uur 's middags nog niets gedaan. En vraag niet, hoe vermoeid zoo'n toch al uitgeputte vrouw thuis komt. Daar was onze distributie-ellende nog niets bij, en toch zagen we de verkeerde gevolgen van dit in-de-rij staan ook al, vooral bij de kinderen en opgroeiende meisjes, die onder 't wachten van alles en allerlei hoorden!

Reken dan hierbij nog 't gebrek aan linnengoed, aan zeep, dan kunt ge u voorstellen hoe alles vervuult.

En dat het met de zedelijkheid wel verkeerd moet gaan begrijpt ge ook al heel gauw, wanneer ge hoort, dat door de woningnood, die mee een gevolg is van 't gebrek aan geld, de huisgenooten uit elkaar worden gerukt, terwijl soms vrouwen met haar geheel vreemde mannen een kamer moeten deelen.

De tuberculose woedt zoo vreeselijk, dat de wijk-zusters verzuchten: „Wanneer we maar matrasjes en dekentjes hadden, zouden we aan de jonge moeder een wiegemand geven, dan behoeft het

kindje niet bij de ouders te slapen en zou het misschien vrij van tuberculose blijven.”

Dan kunnen de mannen, gewend als ze zijn geworden aan het ruwe, vrije soldatenleven, zich moeilijk meer schikken in een meer geregeld bestaan, vooral wanneer dit, als in Graz en andere Oostenrijksche en Hongaarsche plaatsen, zulk een somberen sleurgang geworden is. Daarom gebeurt het dikwijls, dat de man zijn gezin eenvoudig in den steek laat en met de noorderzon verdwijnt.

't Is zoo erg, dat een dame een vrouw uit den middenstand hoorde zeggen: „Waarom bezorgt de Staat ons geen middel, waarmee we ons zonder pijn kunnen dooden?”

Nellie's dochter verbindt aan dit haar schrijven een verzoek om hulp, om kinderkleertjes, eetwaren, geld. Haar moeder, mevrouw N. van Kol te Voor-schoten bij Leiden, wil het gaarne ontvangen en in „De Vrouw” verantwoorden. En wellicht ook wel in „Meisjesleven”, wanneer onze lezeressen zich gedrongen gevoelen te helpen.

Ik weet wel, er is al veel gevraagd en veel gegeven. En eigenlijk lijkt al die hulp ons dikwijls een druppel op een gloeiende plaat. En toch kon ik niet nalaten, bij 't geen ik overnam uit die beschrijving van Buitenlandsch Vrouwenleven ook de bede om hulp op te nemen. 't Lijkt ook weinig wanneer we de kinderen, die hier in Nederland verzorgd worden, tellen en hun aantal vergelijken met wie achterbleven. En toch heeft elk zoo'n kinderzieltje waarde voor God en wie kan zeggen, met welke indrukken ze straks weer naar hun land terugkeeren?

Amerika. Dat de woningnood grooten invloed heeft op het gezinsleven bewijst een brief uit Amerika, waarin de schrijfster vertelt:

„Er zijn hier geen groote gezinnen in de groote steden, zooals New-York, Chicago en S. Francisco. In een apartment worden als regel geen kinderen toegelaten. Als je er woont en je hebt het ongeluk een baby te krijgen, wel dan kun je er blijven, maar is 't kind erg lastig en komt er een klacht van een van de bureu, dan moet je er uit. Menschen met een of twee kinderen hebben de grootste moeite in een apartment onder dak te komen, al is er af en toe een landlord of landlady wel eens zoo welwil-lend om iets door de vingers te zien.

Dan komt daarbij nog 't gebrek aan dienstboden, waardoor aan de vrouwen 't leven moeilijk wordt gemaakt. Wanneer je tegenwoordig een vrouwen-courant in handen krijgt, kan je er zeker van zijn, dat er iets over dit onderwerp instaat. Een enkele maal iets verstandigs, doch ook dikwijls veel gek. 't Best beviel me wat Mrs. Coulson—Kernakan schreef in „The girls own paper”: „De manier

waarop we een ding bezien verandert heel dikwijls dat ding-zelf. Heel wat vrouwen moeten nu, voor 't eerst van haar leven, 't huiswerk doen met haar eigen blanke handjes. Wie deze situatie bekijkt in een geest van rebellie en hekel aan 't werk, vindt die arbeid ook vervelend en vermoeiend en zal er niets goeds van terecht brengen. Zij, die de omstandigheden beschouwen met de belangstelling van een student, vast voornemens om te leeren en succes te bereiken, zullen ook slagen."

't Zou al veel gewonnen zijn, wanneer onze jonge meisjes inzagen, dat ook de huishoudelijke werkzaamheden 't bestudeeren waard zijn. Want dit moet vast staan: de huiselijkheid mag niet lijden onder 't gemis van voldoende hulp: om in stand te houden wat het echte „tehuis” uitmaakt, dat, wat de Engelschen hun „home” noemen, moeten al de gezinsleden meewerken.

Waar een wil is, is een weg. En ik denk dan aan mijn grootmoeder, die heel wat ondervonden heeft in haar leven, en die nu even voor haar dood nog vertelde: „Er werden godsdienstige bijeenkomsten gehouden, die ik graag wou bijwonen. Ik stond dan om vijf uur op, om het huiswerk te doen en dan kon ik om tien uur naar de bijeenkomst en was ik op tijd weer thuis om de aardappelen op te zetten.” Dit gold natuurlijk een uitzonderingsgeval, want die bijeenkomsten waren er niet langer dan een week. Maar toch: zulke vrouwen kwamen, zelfs in tijden van ziekte en als de kinderen klein waren, er wel doorheen. Doch nu ben ik bezig met Nederlandsch vrouwenleven. En ik had het over de vrouw in 't Buitenland. Dus: punctum. J. M. W.—W.

De uitgever van „Meisjesleven” heeft mij vergund nu en dan eens een praatje met u te houden over kleding en andere zaken, die u zeker wel belang zullen inboezemen. Waarover ik met u zal spreken, zal afhangen van allerlei dingen. Misschien zijn er onder u, die een bepaald iets behandeld willen zien en dan zal ik dat graag doen.

Dit keer ziet ge een zomerjaponnetje afgebeeld, dat gemakkelijk na te maken is. Alle lezeressen zou ik raden: probeer het eens, iets voor u zelf te maken, ge zult zien dat gij er plezier in krijgt. Het is niet alleen veel goedkoper om het zelf te doen, maar ge kunt uw oude kledingstukken

dikwijls nog tot iets aardigs vermaken. Bovendien kunt ge uw eigen smaak volgen. Want ge zult het ook wel ervaren hebben, de mode geeft veel aardigs, maar ook veel dat ongeschikt is tot navolging omdat het met onzen smaak niet overeenkomt of zelfs in strijd is met onze opvattingen van eerbaarheid en fatsoen. Volg daarom de mode, zoo ge dat wilt, maar doe uw keuze met oordeel.

Neem er uit wat beantwoordt aan enkele eischen, die zeker aan kleding gesteld mogen worden. Een der voornaamste eischen is wel, dat uw kleding eenvoudig is, verder dat ze u goed staat, zoodat ieder graag naar u kijkt. Onder „goed staan” versta ik dan, dat blouse, rok of wat dan ook, u goed passen, dat ge rekening hebt gehouden met wat bij uw figuur en uw kleur past. Zoo moet iemand die lang en mager is, geen japon nemen die in de lengte gestreept is, de draagster lijkt dan nog eens zoo lang. Een zwaar figuur moet geen druk gegarneerde kleding kiezen; iemand die een hoog roode kleur heeft, moet geen rood dragen enz. Let ook op de kleurencombinatie van uw japon. De garnering kan haar sierlijk of leelijk maken. Neem daarom steeds kleuren, die bij elkaar passen.

Nu zal ik u de jurk beschrijven. De hoeveelheid goed is afhankelijk van de lengte van de japon. Is het goed 90 c.M. of breeder, dan hebt ge 2 maal de lengte noodig van de japon (gemeten van uw hals tot onder aan den zoom + nog den inslag voor den zoom). Is de stof smaller, dan moet ge nog één maal de lengte van de rok er bij nemen en zooveel tusschen vóór- en achterbaan zetten als ge wilt. Om nu de jurk te knippen legt ge de lengte van het goed dubbel, daarna vouwt ge de dubbele lap nog eens langs de lengte dubbel, zoodat men aan één kant een vouw heeft en aan de andere kant 4 zelfkanten. Hierop legt ge het patroon met de voorkant tegen de vouw en knipt de jurk met een flinke naad. De hals kunt ge rond, vierkant of puntig uitknippen, net zooals ge wilt. In de achterbaan knipt ge later het split voor de sluiting. Op zijde vallen wel stukken af voor de belegstukjes aan het split en manchetten, als ge opslagen op de mouw wilt hebben.

Ik dacht me dit japonnetje van een groene crêpe, versierd met ronde motiefjes. Hiervoor kunt ge een willekeurig geldstuk nemen, dit natrekken en deze rondte opvullen met steekjes waschbare zijde die er goed bij kleurt, bijv. zilverkleur of ivoor wit.

Op de taillehoogte zet ge een schuif er tegen en haalt er een veterband door. Dit band kunt ge tot de gewenschte wijidte inhalen, schikt de ruimte goed en doet om het geheel af te maken een ceintuur om, van dezelfde stof, aan het einde ook versierd met de boven aangeduide cirkeltjes.

Denk er ook om, dat gij op het oogenblik van uw komen tot Jezus met den booze en met twijfelmoedige jongeren en met een triomfeerenden vijand niets te maken hebt.

Gij hebt met Jezus te doen. Zeg Hem maar alles: zeg Hem ook maar uw ongeloovigheid en twijfel, zeg het maar in de bede: Kom mijner ongeloovigheid te hulp.

* *
*

Nooit moeten wij vergeten, dat ongelooft zonde is en dat wij er naar moeten staan, in het geloof wel gefundeerd te worden. Daar moet een toename zijn, een gaan van kracht tot kracht, een opwassen in de genade.

't Is goed, in tijden van ongelooft en twijfel, te bidden met tranen: Kom mijner ongeloovigheid te hulp.

Maar beter is, dat wij, ons verheugend in ontvangene genade en wetend, dat God zelf ons het geloof schonk, juichend kunnen uitroepen: Ik geloof!

Dan, als ons geloof krachtig is, zullen wij ook in 's Heeren kracht kloeke daden doen en dan zullen we ook 't allermeest kunnen leven tot verheerlijking van 's Heeren Naam.

En dan, als we, niet gemakkelijk, maar roepend met tranen hebben leeren zeggen: Ik geloof, dan ook zal ons gansche hart amen zeggen, als het klinkt door het bedehuis:

Ik geloof in God den Vader, den Almachtige, Schepper des hemels en der aarde.

En in Jezus Christus, Zijnen eeniggeboren Zoon, onzen Heere.

Gelukkig wij als wij, zij het onder tranen en nog wankelend, zij het juichend en ten volle verzekerd, dan met den vader, die tot Jezus kwam, mogen spreken: Ik geloof, Heere.

K.

DE MODE.

Ja, voor ons is gelukkig 't vraagstuk van wat men draagt en van wat mode is van niet zooveel belang als voor vrouwen, wier bestaan gansch en al uit zich kleeden en uitgaan schijnt te bestaan. Maar toch willen we wel graag zoo af en toe eens weten, wat „men” op 't oogenblik voorgeschreven acht voor iemand, die er prijs op stelt goed gekleed

te gaan. En dan is een correspondentie uit Parijs, enkel handelende over kleedingvraagstukken, in dezen een tamelijk veilige gids. De Parijsche dan draagt geen rokken en blouses meer; zelfs herkent men aan de voorliefde voor deze kleedingstukken in de Fransche hoofdstad de Hollandsche vrouwen, die de lichtstad bezoeken. De Fransche vrouw draagt geen rokken en blouses meer; zelfs herkent 't midden in den zomer. Natuurlijk omdat men op 't oogenblik vindt, dat deze meer flatteeren. De meeste japonnetjes zijn van een eenvoudig model, met aangeknippte mouwen; zooiets als in 't laatste nummer van „Meisjesleven” stond. Doch men draagt ook, en dat is 't allernieuwste, bij een glad corsage een gepliooseerde rok.

Nu we 't over de mode hebben wil ik meteen even vertellen, dat de Engelsche koningin aan de dames, die aan 't hof verschijnen, een zachte wenk heeft gegeven om het décolleté wat minder ver door te drijven. Ze heeft haar goedkeuring gehecht aan drie typen van hofdracht, welke eenige tijd in Lord Chamberlains Office, St. James Palace werden tentoongesteld. De dames, die aan 't hof verschijnen, zijn niet genoodzaakt een japon volgens een van deze typen te kiezen, doch natuurlijk zullen ze 't moeilijk durven wagen, ervan af te wijken en zich 't ongenoegen van de koningin op de hals te halen. Van ons standpunt kunnen we deze poging om de schaamteloosheid en de overdreven weelde, ook in de hoogste standen, te bestrijden, niet anders dan toejuichen.

Als curiositeit kan hier nog wel bij, dat men in Londen onlangs een leelijkheidswedstrijd heeft gehouden. De drie leelijkste vrouwen waren prijswinsters. 't Is ongetwijfeld goed, wanneer er de aandacht op gevestigd wordt, dat een mooi gezichtje niet het een en het al, zelfs niet het voornaamste is voor een vrouw. Doch overigens kan zulk een wedstrijd ons evenmin behagen als een, waar de schoonsten met den prijs gaan strijken.

Fransche oorlogsblinden. Sympathieker dan het trachten, om door kleeding of uiterlijk aan te trekken of op te vallen, is ons de wensch van sommige edele vrouwen, om haar gaven en talenten te stellen in dienst van anderen, minderbedeelden. In Frankrijk wijdt madame Henry, een vrouw van goeden huize, die in den oorlog man en zoon verloren heeft, zich aan de oorlogsblinden. In de rue de Reuilly te Parijs werd door de regeering een opleidingschool voor oorlogsblinden gesticht. Reeds wat het gebouw betreft deed men een gelukkige keuze, want het groote huis, vroeger een klooster, gelegen in een enorme, lommerrijken tu'n, was door zijn indeeling en opzet vrij gemakkelijk in te richten voor het tijdelijk — hoewel soms doorlopend — verblijf

van een groot aantal mannelijke verpleegden. In samenwerking met de vereeniging „L'Ami du Soldat Aveugle”, werd de zaak grondig aangepakt en reeds van 1915 af dadelijk een 4 à 500 verpleegden opgenomen. En sindsdien hebben reeds ontelbare slachtoffers van den oorlog hier moed en werklust teruggevonden. Het spreekt vanzelf, dat een organisatie als deze opleidingsschool, geboren uit de omstandigheden der laatste jaren, aan geheel andere — nieuwere — eischen moest voldoen dan wat men gewoonlijk onder een blindeninstituut verstaat. Hier toch ging het er om jonge, gezonde menschen, die plotseling voor een afgrond gesteld werden, eendeels moreel te stalen en anderdeels in een nieuw handwerk te onderrichten. Daarbij hebben idealisme en practische zin elkaar de hand gereikt. Welk een psychologische kijk heeft bij den heelen opzet voorgezet! Overal speurt men den fijnen zin om wat voor deze stumpers gedaan kon worden — niet ongedaan te laten. Er zooveel mogelijk weer „gewone” menschen van maken, onafhankelijk van de publieke weldadigheid, met herboren zelfvertrouwen en levensmoed, dat was het ideaal.

Madame Henry is een uiterlijk weinig opvallende vrouw, stil en eenvoudig met zachte stem, maar met veel moreel overwicht en lieve, innemende manieren.

Met een staf verpleegsters (die zij zeer zorgvuldig uitkiest), regelt zij den inwendigen huiselijken dienst, heeft de leiding op de verbandkamer en is vraagbaak en moeder voor allen. Onder haar toezicht worden zij, wier oogen een nabehandeling behoeven, dagelijks in de keurige „infirmierie” geholpen. Aan het hoofd van alles — de werkplaatsen inbegrepen — staat een directeur, die voor handhaving der orde en tucht waakt en zich bij die reeds niet dankbare taak weinig populair wist te maken — voornamelijk naar de soldaten beweren omdat hij, hoewel jong en gezond, zelf niet meegevochten heeft en dus in hun oog een „embusqué” is, wat voor een Fransch soldaat het meest verachte wezen is, dat hij zich voor kan stellen. Maar bij Mme Henry komen de jongens met al hun kleine en groote verdrietjes en zorgen, voor haar vliegen zij door 't vuur en als er getwist wordt, zijn een paar tactvolle woorden van haar voldoende om de gemoederen te sussen.

In Weenen tracht men voor de vrouwen, die „overcompleet” zijn (een naar woord, doch dat in de oorlogslanden ten volle zijn beteekenis heeft) arbeid te vinden. En omdat deze er in Oostenrijk zelf niet is, heeft men 't oog geslagen op het Buitenland. Of eigenlijk ging het andersom, en dacht met name Amerika, dat er uit dezen noodtoestand voor de Amerikaansche, die zoo moeilijk hulp in

de huishouding kan krijgen, nog wel profijt te trekken was.

Op een goeden dag ondernam een Weensche, die in Chicago getrouwd is, in opdracht van een voor dit doel opgericht comité de reis naar Weenen en liet op echt Amerikaansche manier nog vóór haar aankomst door de bladen bekend maken, dat ze voornemens was een paar duizend Weensche vrouwen voor families te Chicago te engageeren. Nauwelijks was de dame in Weenen aangekomen, of er kwamen zich honderden sollicitanten bij haar aanmelden. In korten tijd had ze wat ze noodig had, meest vrouwen en meisjes uit officiersfamilies. Het aanbod overtrof zoozeer de vraag, dat ze beloofde later haar bemiddelingswerk voort te zetten en uit te breiden.

Thans is ook Nederland als sollicitant naar Weensche huishoudsters opgetreden. Door een vereeniging, die haar zetel in Nederland heeft, werd het werk der „Internationale hulp” op touw gezet. De voorwaarden zijn tamelijk streng. De Nederlandsche huisvrouwen willen slechts bekwame sollicitanten hebben, die goede getuigschriften kunnen overleggen. De vertegenwoordigsters nemen echter ook meisjes en vrouwen uit den middenstand aan, die kunnen bewijzen, dat zij een eigen huishouding kunnen leiden. De sollicitanten mogen niet jonger dan twintig en niet ouder dan veertig jaar zijn en moeten zich voor minstens drie maanden verbinden; binnen dien tijd moeten ze de reiskosten terugbetalen. De werkgevers kunnen, wanneer ze de werkneemster niet geschikt achten, deze na overleg met de vereeniging naar haar land terugzenden, waarbij dan de vereeniging de terugreis betaalt. De loonen bewegen zich tusschen de 200 en 400 gulden per jaar. Voor haar vertrek moeten de sollicitanten proeven van bekwaamheid afleggen en worden ze medisch gekeurd. De vereeniging heeft tot nu toe in Nederland veertig betrekkingen op het oog; de aanmeldingen loopen echter thans reeds — nauwelijks veertien dagen nadat het eerste bericht omtrent deze actie gepubliceerd werd — in de duizenden. Op de vraag, wat er dan met haar mannen moest gebeuren, verklaarden de (meest officiers-) vrouwen, dat die maar op hun eigen houtje moesten trachten zich er door te slaan, de jaren van den oorlog hadden ze er wel aan gewend van elkaar gescheiden te zijn.

Uit dit laatste blijkt wel, hoe de oorlog alle verhoudingen ontwricht heeft. Zelfs wanneer de toestand, dien we nu hebben, waarlijk den naam van vrede verdiende, zou het lang duren, eer alles weer in orde was, gezwegen nog van dat, wat voorgoed onherstelbaar is.

J. M. W.—W.

P. S. van den brief aan een Friesche lezeres.

In Leeuwarden is er wel een ziekenverpleging, maar die is, wat godsdienstige richting betreft, modern of neutraal.

Daarheen had ik u niet moeten verwijzen (in No. 2, Meisjesleven, 3e jaargang). Liever raad ik u aan eens te schrijven aan de directrice der Cornelia Stichting te Beetsterzwaag.

Dit is een tehuis voor gebrekkige, zwakke, ziekelijke en behoeftige Friesche kinderen. Waarschijnlijk kunt u daar een voorloopige opleiding krijgen en wordt u den weg gebaad tot een andere Christelijke inrichting.

AJA.

Aan × × × te Amsterdam.

Bovenstaand is het resultaat van het door u aangeraden onderzoek. Ik dank u hartelijk voor uw raad en stel uw belangstelling zeer op prijs. De overige eveneens juiste opmerkingen zond ik door aan de hoofdredactie, want alléén voor Beroepskeuze is verantwoordelijk

AJA.

P. S.

Vragen of mededeelingen voor deze rubriek in te zenden aan den Redacteur P. Keuning. Op de enveloppe schrijf men: Voor Aja.

AJA.

DE VROUW
IN HET BUITENLAND

Duitschland. Wanneer we niet willen leeren van de fouten van anderen, zullen we 't moeten doen van onze eigene misslagen.

't Is met het oog op deze waarheid dat ik iets aanhaal uit hetgeen in de „Evangelische Frauenzeitung” geschreven wordt over het kerkelijk stemrecht voor de vrouw. Het artikel begint: „Niet genoeg kunnen wij het bejammeren dat het de revolutie was, die het kerkelijk stemrecht onder het bereik van de vrouw bracht. De Duitsch-evangelische vrouwenbond had gewenscht, dat het, los van alle politieke stroomingen, aan de vrouwen geschonken ware, eerstens met het oog op den opbouw der gemeente en de saamhoorigheid van de vrouw met haar, en ten tweede wegens den wensch der Kerk om de vrouw in haar dienst te gebruiken en een zekere arbeid in de gemeente op te dragen.”

Verderop wordt aangehaald hetgeen mevrouw von Tiling—Eberfeld in de jaarvergadering der

vereeniging vrouwenhulp in Westfalen over het kerkelijk stemrecht zei: „de vrouwen begeeren dit niet, om in de kerk te heerschen, doch om in haar te dienen. Ze willen de mannen niet verdringen, doch hen aanvullen.”

Ten slotte wordt meegedeeld hoe de in Duitschland bekende theoloog, prof. D. Baekmann, oordeelt: het kerkelijk stemrecht moet niet aan de vrouwen geschonken worden op grond van het feit dat we in een democratischen, alles nivelleerenden tijd leven, doch omdat de vrouwendienst in de kerk zich zoozeer ontwikkeld heeft, dat de vermeerderde medewerking van de vrouw voor de kerk slechts gewin beteekenen kan. In dit verband noemt hij dan: christelijke jeugdopvoeding; strijd tegen de onzedelijke vervorming van het maatschappelijk leven; opbouw van het godsdienstige leven. Dit zijn alle zaken waarin de vrouw als christin, als moeder, als hoedster van de zeden, als trouwe bezoeker van de godsdienstoefeningen recht van meespreken heeft.

Daar het in ons land ook reeds zoo is, dat in de meeste gemeenten het aantal vrouwelijke leden grooter is dan dat der manlijke, is het niet kwaad, wanneer we eens met aandacht nagaan of bovenstaande aanhalingen ook iets te zeggen hebben met betrekking tot ons eigen kerkelijk leven.

Neu Lengbach. Van Duitschland naar Oostenrijk is niet zoover, vooral niet voor onze gedachten, nu Deutsche en Oostenrijksche kinderen eendrachtig in de zorgen van weldadig-Nederland deelden. Er zijn echter ook onder de ouderen heel wat, die zoo'n uitzending naar wat voor hen het land der belofte is hard noodig hebben. Groningen herbergde reeds, op initiatief van de vrouwelijke studenten, een aantal meisjes-studenten in de barakken, waar vroeger de Engelsche geïnterneerden vertoefden. Ter geruststelling van de lezeressen zij hier meegedeeld, dat men er in geslaagd was het barak-achtige zeer aardig weg te moffelen.

Ook het Nederlandsch hulpcomité voor Weensche kinderen, dat onder eere-voorzitterschap van onzen gezant in Weenen zelf werkzaam is, trok zich het lot der ouderen aan. De heer en mevrouw De Bordes, die aan 't hoofd van deze onderneming staan, slaagden erin van de stad Weenen de beschikking te krijgen over het kasteel Neu Lengbach. Daar werd, eenvoudig maar deugdelijk, ingericht een sanatorium met luchtige slaapzalen, een modern ingerichte keuken, eetzaal en badkamers. Er zijn 130 meisjes, maar er is plaats voor 200, wanneer men maar eerst de noodige bedden en verder toebehooren bezat. Voor de eerste 130 meisjes, na er zes weken vertoefd te hebben, weer

naar Weenen vertrokken, werd de correspondent van het *Handelsblad* uitgenoodigd, op het kasteel een kijkje te komen nemen. Er werd een afscheidsfeest gevierd, en de meisjes waren, ondanks het feestelijke, nog al erg onder den indruk van het afscheid. Ze waren van haar verzorgers gaan houden, en daarbij: ze komen zonder uitzondering uit verarmde families van den middenstand, en velen van haar hebben, ondanks haar jeugd, reeds een bitteren strijd om het bestaan achter den rug. Nu hadden ze zes weken lang genoten van een frissche omgeving en van voedzame maaltijden met ongekende heerlijkheden als chocolade, cacao, boter en melk. 't Was geen kleinigheid, nu weer terug te moeten naar de oude omgeving. Gaarne zou het comité ook dezen winter doorgaan met het opnemen van meisjes. Doch dit kan alleen, wanneer bij het Roode Kruis in Den Haag de noodige gelden en levensmiddelen inkomen.

In Polen. Af en toe hooren we nog eens van die bijzonderheden, die ons doen begrijpen welk een ontbindende factor de oorlog eigenlijk is. Die gedachte kwam tenminste in me op, toen ik las van het Poolsche vrouwenlegioen van Lwów, dat streed onder leiding van kapiteine A. Zagorski. Wanneer we hooren van Haarlems beleg, en trotsch zijn op onze Kenau Simonsz Hasselaar, realiseeren we wellicht nooit wat dit daadwerkelijk deel hebben aan den strijd voor een vrouw beteekent.

Het Poolsche vrouwenlegioen dateert van einde 1918, begin 1919, toen de Ruthenen de baas waren in Lwów en op een avond een handjevol jongens, meest van een jaar of veertien, aan geweren wisten te komen en een barricade opwierpen om de Ruthenen te bestrijden. Mannen waren in Lwów niet meer. Maar de vrouwen kwamen dien jongens direct te hulp en in den loop van den nacht heroverden ze het hooger gelegen gedeelte van Lwów.

In de veertien dagen van straatgevechten, die nu volgden, ontstond het Legioen van vrouwelijke vrijwilligers. En toen na die veertien dagen de geheele stad in haar handen was, hadden die driehonderd vrouwelijke vechtsters den bloed- en den vuurdoop ondergaan. En gedurende de vier maanden van belegering, die volgden, bleven ze onder dienst, onder leiding van de doctores A. Zagorski, wier zootje den eersten dag als slachtoffer gevallen was.

De eerste vechtwEEK sneuvelen twee legionaires en werden er twee ernstig gewond. In de daaropvolgende maand sneuvelen er twaalf en werden er vier-en-dertig gewond.

Er hebben wel meer vrouwen gevochten in dezen oorlog, maar dit Poolsche legioen is het eenige georganiseerde en officieel erkende vrouwenleger,

dat door het gouvernement wordt gehandhaafd. Na den oorlog was het voor velen van haar geen gemakkelijke taak om de gevangen genomen bolsjewieken te bewaken.

Kapiteine Zagorski kent evengoed de Russische gevangenen als haar mannelijke landgenooten Pilsoedski, Prins Smirski, de vader van Paderewski en zoovele andere Polen. Een jaar lang hield men haar, toen ze nog studente was, in een Russische gevangenis.

Zagorski's meening is:

„In normale tijden is onze groote patriottische plicht om gezonde kinderen voort te brengen, maar in een crisistijd, als vechten het noodigst is, dan vechten we”.

En wij, die den strijd van verre konden aanzien, zullen het niet wagen haar hierom te veroordeelen. Wel mag het ons een reden te meer wezen tot ernstig bidden, opdat de geesel van den oorlog eindelijk voorgoed uit Europa geweerd worde. Een reden tot inkeer en zelfonderzoek ook, want wanneer de menschen van christelijk Europa zich waarlijk in handel en wandel christenen hadden betoond, zou de ramp van den oorlog niet over ons werelddeel gekomen zijn. En ook in deze dagen na den strijd, dagen die zoo vol zijn van woeling en onrust, hebben we wel naarstig na te gaan, of we als christenen ook mee schuldig staan aan de zonden, die in het volksleven zoo driest naar voren treden.

J. M. W.—W.

TANTE ADELHEID

DOOR M. v. O.

4

(Schrijfster van: Hij is onze Vrede.)

Vierde Hoofdstuk.

Tante Adelheid was weer naar huis teruggekeerd. 't Was maar een klein eenvoudig huis in Reichenwalde, op de oevers van den Oder, dezelfde stad, waar Heinz van Heinersbach een welvarende assessor was. De woning, die hij voor zich en voor zijn Karola gehuurd had, zag er heel wat rijker uit dan 't huisje van tante. „Slot en hut” meende deze met een zonnigen lach. Dat haar tuintje grensde aan het Zendingshuis was immers een onbetaalbaar geluk. Zoo dacht ze, terwijl Heinz zich gelukkig prees, omdat bij zijn huis een stal behoorde, een rijbaan in de nabijheid en een tennisveld niet al te ver verwijderd was.

Karola was er met haar moeder geweest en had hem uitbundig geprezen voor zijn goeden smaak, waar het de keuze van een woning betrof. Dat een

worden binnengelaten in Zijn paleis, waarin het nooit nacht is. Buiten is de koude en de donkerte, de zonde en het berouw, maar bij Jezus is het welkom en het licht en de vreugde van het eeuwige Vaderhuis.

Tot allen die afdwaalden gaat de roepstem uit:
Kom terug.

Jezus neemt de zondaars aan,
Roept dat troostwoord toe aan allen,
Die van 's Levens rechte baan
Op den doolweg zijn vervallen.
't Rechte pad leert Hij hun gaan.
Jezus neemt de zondaars aan.

K.

DE CHINEESCHE VROUW.

Ook in het groote Chineesche rijk veranderen de toestanden. Het, hoewel langzaam, doordringen der Westersche beschaving bracht reeds een groote verbetering in de positie der vrouw. Zooals men weet, heeft men in China vaste regels en gebruiken voor alle phasen van het menschelijke leven. Ook het leven der vrouw wordt nog door dezelfde wetten geregeld als een duizend jaar geleden. Naar oude overtuiging heeft de vrouw geen eigen, onafhankelijk bestaan: ze leeft in een toestand van voortdurende afhankelijkheid: eerst van haar vader, dan van haar man en ten slotte van haar zoon. Het is eenvoudig voor een Chinees een onmogelijkheid zich voor te stellen, dat een vrouw ongetrouwd kan blijven en toch geacht worden als een individu. Haar waardigheid, evengoed als haar levensonderhoud, verkrijgt een vrouw door haar huwelijk. Daarom worden de meisjes ook reeds als kleine kinderen aan een man verkocht, die dan met ze trouwt als ze vijftien, zestien jaar zijn. Dikwijls heeft zoo'n man dan reeds een of twee andere vrouwen.

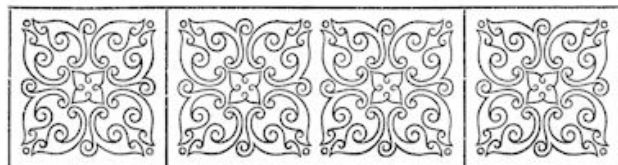
Vanzelf heeft deze toestand invloed op het onderwijs, dat aan de meisjes gegeven wordt. Men begint er al wel meer voor te gevoelen, om ook de meisjes iets te laten leeren, doch men neemt haar in vele gevallen veel te vroeg van school, omdat men vindt, dat ze bekwaam genoeg zijn om te trouwen. Een verschijnsel, dat zich ook in Indië op onze Zendingsscholen voordoet.

Doch ook aan haar, die verder leeren, en zelfstandig wenschen te blijven, tenminste voor een tijd, leggen de Chineesche begrippen hinderpalen in den weg. Voornamelijk aan de meer-gegoeden onder hen. De ontwikkelde Chinees heeft n.l. een minachting voor niet-geestelijk werk, voor handenarbeid. En ook voor handel en industrie, voor zoover deze beoefend worden om geld te verdienen. In den allerlaatsten tijd begint men wel de handelsmensen meer te respecteeren, doch dit geldt alleen de groot-industrieelen en de groot-handelaren. En de Chineesche vrouwen, ook de ontwikkelden onder haar, zijn nog lang niet ver genoeg om als leidende krachten in de handelswereld op te treden. Een betrekking bekleeden als steno-typiste, winkeljuffrouw, naaister, modiste of iets dergelijks is echter ver beneden de waardigheid van meisjes uit goede families. Als leerares of schrijfster op te treden, gaat beter, doch niet ieder is hiervoor geschikt. Het meisje van zeer lage afkomst heeft het in dezen gemakkelijker: zij kan in een fabriek gaan werken. Echter heerschen daar dikwijls nog treurige toestanden.

Ook het verkeer tusschen mannen en vrouwen onderling wordt door de Chineezzen nog als ongepast aangezien, wat vanzelf aan de vrouw, die zelfstandig wil optreden, allerlei moeilijkheden veroorzaakt, waarmee men in Europa niet, of niet meer te rekenen heeft.

De Chineesche vrouw, die dit alles meedeelt, mevrouw P. T. Chu, candidate in de letteren, lid van den Christelijken letterkundigen Raad en voorzitter van de Christelijke jongevrouwenvereniging van China te Peking, verwacht vooral verbetering van deze toestanden door een betere opvoeding. We mogen er wel bijvoegen: en van een doorwerking der beginselen van het Christendom. Want waar dit, in welk land dan ook, werkelijk een macht wordt, verdwijnen toestanden als het verkoopen van meisjes gelijk koopwaar; gaat men de vrouw beschouwen als een wezen met een eigen ziel, die haar eigen belangen heeft, en verbetert als gevolg daarvan, zij 't langzaam en geleidelijk, dan toch zeker, de positie, die de vrouw in 't huiselijk en maatschappelijk leven inneemt.

J. M. W.—W.

Heere Jezus Christus aan ons geopenbaard worden zóó heerlijk, zóó overweldigend, dat het zou klinken over de aarde: Eere zij God in de hoogste hemelen, en vrede op aarde, in de menschen een welbehagen.

*
*

Waarom gedragen wij ons toch niet als Koningskinderen?

Waarom doen we altijd weer, of we bedelaars zijn? Dat is niet de genade Gods, dat wij, van onze armoede bevrijd, nog steeds zoo armoedig voor den dag komen.

Rijk, rijk, rijk zijn we!

Wij allen?

Ja, wij allen, als we *weten*, dat we arm zijn in onszelf en als we ook *weten* de genade van onzen Heere Jezus Christus, die kwam, om ons rijk te maken.

Zullen wij daar allen eens aan denken, als het weer Kerstfeest zal zijn?

Zullen we allen met onze armoede eens naar Bethlehem gaan?

Zullen we allen, als we dáár rijk zijn geworden, elkaar eens vertellen, hoe rijk we ons wel voelen?

En zullen we in ons leven, na Kerstfeest, dan ook eens heel dien schat van rijkdom openbaren?

Laat de arme wereld dien schat eens zien.

Laat dien schat eens zien aan uw omgeving, in uw huisgezin, onder uw vriendinnen, in uw werk.

En dan, als u gevraagd wordt, hoe gij, die toch zoo arm waart, zoo rijk zijt geworden, och, spreek dan van Hem, die in Zijn groote genade arm wou worden, daar Hij rijk was, opdat Hij ons, armen, rijk zou maken.

Wijs armen dan den weg naar Bethlehem.

Roept uit den Heer der Heeren
Der armen trouwe Vriend.
Die armen moeten leeren
Wat tot hun vrede dient.
De treurenden vergeten
Hun angst en droefenis
En al wat arm is, weten
Dat daar een Heiland is.

K.

Amerika. Als ik kon, ging ik beslist eens voor een poos naar Amerika, om te onderzoeken wie en

wat de Amerikaansche vrouw nu eigenlijk is. Want kort geleden lazen we, hoe een Amerikaansche senator en een Spaansche dichter de vrouwen van Amerika te lijf gingen (in figuurlijken zin dan) en nu komt in „Onze Gids” een Amerikaansche lezeres een en ander uit haar nieuw vaderland vertellen om te bewijzen, dat de Amerikaansche vrouwen lang niet zorgeloos en lui zijn. 't Zal daar wel net zijn als hier: dat je eigenlijk nooit iemand ontmoet, waarvan je nu kunt zeggen: dat is het type van *de* Amerikaansche of *de* Nederlandsche vrouw. 'k Heb zoo'n idee, dat de menschen in het buitenland, die ons land de eer aandoen er notitie van te nemen, zich de Nederlandsche vrouw voorstellen als een blondharig, blauw-oogig, niet al te fijn gebouwd vrouwelijk wezen, dat den ganschen lieven dag ploetert en plast, wellicht gekleed op zijn Monnikendams of Markens, om toch maar de spreekwoordelijk geworden Hollandsche zindelijkheid eer aan te doen. Wat zoo'n buitenlandsche dan voor oogen zal opzetten, als ze eens werkelijk niet *de* Nederlandsche vrouw, maar Nederlandsche vrouwen van allerlei soort en aanleg ziet! En zoo zal iedere beschrijving van het Amerikaansche, of, ruimer genomen, van het buitenlandsche vrouwenleven, wel niet meer dan een deeltje van de werkelijkheid weergeven.

De Amerikaansche lezeres van „Onze Gids” schrijft dan aldus haar indrukken neer:

Als ik de menigte vrouwen des morgens ons huis voorbij zie gaan, denk ik vaak: wat levensdoel zouden die vrouwen toch hebben? want niet alleen ongetrouwde, maar ook de getrouwde vrouwen gaan naar de fabriek om te werken. Ik denk, dat dit komt omdat Amerika een ongestadig land is; werk is er dan ook in overvloed te doen. Maar men heeft zoo gauw een werkstaking, om niets legt men zijn arbeid neer en dan kan zulks weken en maanden duren voor het weer bijgelegd is, intusschen raakt het geld op. Wij hebben hier zeven jaar geleden zulk een groote werkstaking gehad, die meer dan twintig weken heeft aangehouden en dan nog in het hartje van den winter. Velen zijn daarbij achteruitgegaan, en menig huisgezin leed stille armoede, of moest dan ontzaglijke schulden maken, waar men nu nog wel voor moet werken om ze te vereffenen. Ja, een ieder weet wel wat noodig is! Wat nu de Amerikaansche vrouw betreft die niet in een fabriek werkt, zij heeft ook een werkzaam leven, want men heeft soms werk in huis te doen van deze of gene fabriek waar men vroeger werkte als jong meisje. Ik geloof niet dat hier eene vrouw is, die nooit in een fabriek heeft gewerkt. Al is men ook van eene rijke familie afkomstig, toch gaat het jonge meisje naar de fabriek, hetzij voor wever of winder, iets moet zij doen. Aan de laan waar wij wonen staan

vier zijdefabrieken en een van de fabrikanten komt hier elken morgen met zijn dochter voorbij. Ook zij moet werken, tijd is geld. En wat goed komt zulks van pas. Toen eenige jaren geleden die vreeselijke ziekte, de influenza hier zoo heerschte, werden er honderden jonge mannen weggenomen. En zie wat mooi! dit meisje, ofschoon in rouwgewaad gekleed, gaat weer naar de fabriek en doet haar arbeid zooals vroeger en kan voor de haren den kost verdienen. En zoo is de Amerikaansche vrouw in alle opzichten druk bezig. De getrouwde vrouwen, hoe handig en vindingrijk zijn zij! En wat leeren zij haar jonge kinderen al spoedig de huiselijke zorgen op zich nemen. Daar hebt u mijn eigen schoonzuster. Zij is geboren in Ierland, en op en top een Engelsche dame, maar er kwam een tijd, dat zij zelf ook naar de fabriek moest gaan om te arbeiden. Haar dochtertje, toen nog geen veertien jaar oud, kon zoo fijn brood en cake bakken. Het was een lust om te zien. Ik ben meer dan twee keer zoo oud als zij en was niet bij machte zulk prachtig brood te bakken. Waarlijk, ik kan niet in haar schaduw staan op gebied van de bakkerij. Maar de moeders zijn ook zoo vlug en zoo vatbaar, alles begrijpen zij onmiddellijk, en handig dat men is! O, zij werken veel vlugger dan menige Hollandsche vrouw! Maar zij hebben dit tegen, zij zijn niet zoo frisch en werken niet veel met water; zij maken alles met den stofdoek en den langen stoffer schoon, terwijl de Hollandsche vrouw meer dweilt en schrobt en de meubelen met boenwas wrijft. Hier heeft men meerendeel gelakte meubelen, die spoedig schoon zijn. Waar zij verbazend vlug in zijn... in het behandelen der wasch; reuzenwasschen ziet men dan 's Maandags aan de lijn hangen fladderen. Ja, alles moet in de buitenlucht opdrogen. Ik zie soms huizen staan waar een smal gangetje tusschen is; heeft men geen tuin, dan een lijn gespannen in dat gangetje en zoo droogt men de wasch toch buiten op! Ook gebeurt het wel, dat men in 't geheel geen gang heeft. Wil het toeval nu dat men een boom of een telefoonpaal voor zijn huis heeft staan, wel, dan daar de lijn maar aangespannen met een kleine katrol en daar hangt je mooie groote wasch op straat te drogen. Auto's en wagens rijden voorbij, geen nood, men neemt daarvan heelemaal geen notitie. Men is hier toch zoo vrij, vrij als een vogeltje in de lucht. Wat is men dan in Holland bekrompen van gedachten: als de buurvrouw dat nu eens zag, wat dan? Ja, daar geeft de Amerikaansche vrouw niet om, zij doet wat haar het best past en Dinsdags maakt zij de wasch aan kant. Wat kunnen zij mooi en vlug strijken, in een ommezien hebben ze een baliemand vol goed gestreken. Men maakt hier veel goed vuil doordat de wegen zanderig zijn. Het is hier niet

zoo prachtig als in Holland op de straten, bovendien is het een warm land, zoodat men telkens schoon goed aan moet doen, opdat men niet ziek wordt.

Is men met de wasch klaar, dan is er nog zoo veel te doen, dat de vrouw des huizes zelf doet: een kamer te verven daar zien zij niets in. Keurig netjes kunnen zij alles onderhouden. Er zijn ook uitzonderingen, maar dat is ook bij de Hollanders zoo, nietwaar? Weet u wat ik altijd zoo mooi vind? Zij schamen zich nergens voor, welken arbeid zij ook doen. Hoe spoedig zullen zij u helpen indien ge dit wenscht.

En wat kan men mooie handwerken maken! ook daarin neemt de getrouwde vrouw haar deel.

J. M. W.—W.

De Wijzen uit het Oosten.

Wien zoekt gij op vermoeide voeten,
Eerwaardig drietel? Spreekt, waarheen?
„Wij komen ver uit 't Oost getrêen,
Om d' U geboren Vorst te groeten”.

Wie deed in 't verre land u hooren,
Dat hij het licht ontvangen had?
En wie geleidde u langs uw pad,
Dat gij het nergens hebt verloren?

„Zijn heldre ster verscheen onz' oogen;
Toen hebben we ons den voet geschoeid;
En sedert dwaalden we onvermoeid,
Tot wij Hem hier aanbidden mogen”.

„Want als wij naar dien Koning vraagden
Den Wijzen van Jeruzalem,
En wezen ze ons op Bethlehem,
Waar uw profeten van gewaagden”.

„Daar ving zijn ster weer aan te blinken;
Op gindsche hutte straalt haar licht;
Dáár is het Koninklijke Wicht;
Dáár willen we aan Zijn voeten zinken”.

N. BEETS.

omstraald van het licht, dat tot ons komt uit het Koninklijk paleis.

O, als Gods licht ons beschijnt worden wij lichtdragers in een donkere wereld. Als God ons vroolijk maakt hebben wij een schat van blijdschap voor allen die schreien.

Luister naar wat God u te zeggen heeft in der tijden loop en luister ook maar eens goed naar het smartlied dat een wanhopige menschheid zingt in dezen tijd van verwarring en omkeering, en laten dan al Gods kinderen als rechtvaardigen wandelen. Laten al Gods kinderen leven als oprechten van hart. Zoo zal nog menig een voor Christus gewonnen worden en leeren wandelen in het licht. Zoo zal nog menig een leeren verlangen naar die vreugde, die eenmaal volmaakt zijn zal, als de tijd niet meer zal zijn en als in het huis van onzen Vader alle rechtvaardigen en alle oprechten van hart in zullen gaan tot de vreugde des Heeren.

Gods vriend'lijk aangezicht
Heeft vroolijkheid en licht
Voor all' oprechte harten
Ten troost verspreidt in smarten.
Juicht, vromen, om uw lot;
Verblijdt u steeds in God;
Roemt, roemt Zijn heiligheid;
Zoo word' Zijn lof verbreed
Voor al dit heilgenot.

K.

Engeland. Dat intusschen de Engelsche vrouw, wat koken en bakken en huishouden betreft, niet voor haar zuster uit de Nieuwe Wereld behoefte onder te doen, leert ons de correspondentente uit Engeland in het November-nummer van „Onze Gids”. Zij schrijft het volgende, waarbij ze 't oog heeft op Yorkshire, waar de menschen nog echt ouderwetsch Engelsch en buitengewoon conservatief zijn:

„Maar ik dwaal af van mijn voornemen om meer bepaald de Engelsche vrouw en dame te behandelen. 't Is ongelooflijk wat een Engelsche doen kan. De meesten hebben een dienstmeisje, hoewel dit in de oorlogsjaren ook voor velen geheel onmogelijk werd. Een onzer vrienden, een Mrs. Keene, deed alles alleen met een klein dagmeisje, dat van 8 tot 3 uur bij haar was. Haar man was Arrondissement-

Schoolopziener (wat in Engeland een hooge positie is), ze bewoonden een groot huis en hadden drie kinderen: een dochter, die op school hielp (oorlogsdienst) en twee zonen, waarvan de oudste ook in den oorlog. Verder had zij nog een schoonzuster in huis die ook op een school was in oorlogsdienst, terwijl haar man motordienst deed in het leger.

Toch bestuurde zij alles alleen, had de wasch in huis, bakte zelf, het brood inbegrepen en had bovendien tijd om zich geheel op de hoogte te houden van de politiek. Nu is de inrichting der Engelsche huizen veel gemakkelijker dan in Holland. Er is geen huis in Engeland zonder badkamer; de kleinste woning, zelfs alle arbeiderswoningen hebben een badkamer, welke altijd voorzien is van koud en warm water, doordat ze in directe verbinding staat met het groote vuur in de keuken. Dan zijn ook nog in alle huizen vuurhaarden in elke kamer en het groote kook- en bakfornuis in de keuken — waar alles berekend is op het vele bakken, dat de Engelsche vrouw doet. Het vuur in de keuken brandt altijd, de oven is altijd warm. Wil men eens gauw wat bakken, dan vindt men daarvoor alles klaar, 't geen ook voor broodbakken zoo verbazend gemakkelijk is.

Dan levert zoo'n badkamer in een groot huis en groot gezin ook zoo enorm veel gemakken die wij in Holland niet kennen. Men gebruikt in Engeland bijna geen waschtafels. Men vindt ze wel heel mooi in de slaapkamer van den heer en de vrouw des huizes, ook wel in de logeerkamer, maar dan zijn ze nog meest voor de pronk. In zoo'n badkamer, tevens toiletkamer, vindt men alles; behalve 't bad ook een vaste waschtafel met koud water en altijd het heerlijke warme water en directen afloop. Ieder lid van 't gezin wast zich daar 's morgens en dan in de dressinggown, die elke vrouw in Engeland bezit, wipt ze naar de slaapkamer terug.

Zoo'n slaapkamer is veel vlugger weer in orde te maken, doordat men niet met vuil en schoon water te sjouwen heeft, ook nooit kleeden op den grond vindt, niets dan geschilderde vloeren, met enkele matjes er op. Verder gebruikte deze Mrs. Keene ook een electriche stofzuiger, waarmee ze in haar benedenkamers zelfs de stoelen van stof ontdeed, zij was trouwens in haar heele optreden uiterst ordelijk en geregeld. De maaltijden zijn altijd in de keuken, die er bij alle Engelschen gezellig uitziet, waar althans altijd een gezellig hoekje is; alleen als er gasten zijn gaan ze in de eetkamer. Donderdag is meestal de groote bakdag, dan bakt de Engelsche vrouw brood en kleine broodjes en alle mogelijke cakes en taarten voor de heele week. Deze dame, Mrs. Keene, beroemde er zich altijd op, dat ze nooit iets van den bakker of banketbakker kocht.”

„Kom daar nou bij ons eens om,” zou je zoo zeg-

gen. Ter handhaving van onzen eigen goeden naam wil ik nu echter even vertellen, dat ik nog niet zoo heel lang geleden tulband te proeven kreeg, die ik 't product dacht te zijn van de bakkunst van een eerste-klas-vakman, maar die bij onderzoek bleek door een Hollandsche huisvrouw gebakken te zijn. Ach ja, of een buitenlandsche nu haar indrukken neerschreef, nadat ze met zulk een huismoeder had kennis gemaakt, of nadat ze één van onze vrouwenvergaderingen had bijgewoond, dat zou ook een heel verschil maken! Intusschen blijkt wel telkens, dat er aan de praktische inrichting van onze huizen nog heel wat te verbeteren valt.

Palestina. Mevrouw Ligthart—Lion Cachet, die in „School en Leven” vertelt van haar reizen door „Erets Israël”, heeft het ook over de verschillende vrouwentypen in Jeruzalem. Eerst de vrouw van den orthodoxen Jood. Zij neemt het nog nauw met de voorschriften van de Wet. „Ze heeft het haar laten afscheren en draagt om het voorhoofd een leelijke breede zwarte band. Haar oogen staren u melancholiek aan van onder dit sombere versiersel. Een mooie wollen shawl, dikwijls van fijne stof en prachtige kleur, omhult haar hoofd en bovenlijf. Ze is meestal nogal breed en heeft een zwaren gang.

Haar dochters zijn mooie meisjes en kijken nog vroolijk de wereld in — als ze niet te arm zijn. Ze versieren het zwarte glanzende haar met een aardig gekleurd doekje, dragen Europeesche kleeding en laten gaarne de nette kleine voetjes onder den korten rok zien.

Dan de vrouwen van de Boechariische Joden, die hun vaderland verlaten hebben om zich in Jeruzalem te vestigen. Dikwijls vervallen ze daar tot armoede. Hun vrouwen zijn vaardige handwerksters en maken een bijzonder soort kledjes, die in Jeruzalem graag gekocht worden door de vele doorreizende vreemdelingen.

Die vrouwen zien er opvallend uit. Ze dragen een zijden kleed, dat in hemdvorm gemaakt is en wijde mouwen heeft, die de met armbanden versierde armen geheel vrij laten. De kleur is dikwijls rood met gele figuren of geel met zwarte figuren, ook wel hemelsblauw met zilverkleurige vlekken. Een breede ceintuur van gevlochten zilverdraad en een ovaal mutsje van gevlochten zilverkoord of bewerkt fluweel voltooien haar toilet. Het zwarte haar valt in twee vlechten langs het gelaat en over de borst en groote ringen schitteren in haar ooren.

De vrouwen van de Yemeniten (Joden uit Yemen, de Westhoek van Arabië, die geheel verarabiseerd zijn, maar hun Joodsch geloof hebben behouden en nog orthodoxer zijn dan de orthodoxen) lijken afgesloofd en gedrukt. Ze dragen donkere kleeren en

hebben haar schoonheid verloren, hoewel de jonge meisjes bijna allen mooi zijn.

De vrouwen van de Jeruzalemsche Arabier blijven, wanneer ze christin geworden zijn, heel lang de mooie kleurige japonnen en jakjes dragen, tenminste in huis. Dit in tegenstelling met haar mannen, die zich graag op z'n Europeesch kleeden, wanneer ze christen worden. De christen-vrouwen mogen echter haar gezichtjes ongesluierd aan de buitenwereld vertoonen. Ze zijn ook veel vrijer dan haar Mohammedaansche zusters en hebben nooit de mededinging te vreezen van een tweede en derde vrouw.”

De Mohammedaansche vrouwen, die men op de straat ziet, toonen ook al evenals de Joodsche vrouwen haar vroomheid in haar kleeding. Ze laten ternauwernood haar oogen zien en gaan buitenshuis meestal in 't zwart. Zoo zag de schrijfster dames met gekleurde en gebloemde doeken over het gelaat getrokken en een enkele maal vrouwen in een geheel wit overkleed, met een zwarte sluier voor. Dat was, zegt ze, een afgrijselijk schouwspel. Het leek of men gemaskerde spoken zag.

De Fellahvrouwen (boerinnen) uit den omtrek hebben een vorstelijke houding en bewegen zich gracieus door de menigte. Ze dragen zoo bevallig de zware manden met koopwaar en de groote steenen waterkruiken op het hoofd dat het een lust is naar haar te zien. De lange sluier, die van achteren over de sleep golft geeft haar eenige gelijkenis met de edelvrouwen uit onzen riddertijd.

J. M. W.—W.

Q.

Quellinus.

Sedert gebleken is, dat er zelfs onder de lezeressen van Meisjesleven theosofen schuilen, schijnt de vrees niet ongegrond, dat Beroepskeuze ditmaal zal handelen over eventueele reïncarnatie van een der familieleden van Quellinus. Want Quellinus is een familienaam en geen beroep. Tegenwoordig vangt geen enkel beroep met de letter Q aan. In vroeger tijd was de Quacksalvery nog zoo'n slecht beroep niet en ook nu neemt het bijgeloof nog dikwijls toevlucht tot middelen, die men kwakzalverij kan noemen.

hij, dat Jezus met Zijn discipelen is. „Hij dan, door de rechterhand Gods verhoogd zijnde en de belofte des Heiligen Geestes ontvangen hebbende van den Vader, heeft dit uitgestort, dat gij nu ziet en hoort”.

Straks, als Petrus en Johannes naar den tempel gaan en de kreupelen genezen wordt, klinkt het: „En door het geloof in Zijnen Naam heeft Zijn Naam dezen gesterkt, dien gij ziet en kent.”

Stefanus ziet Jezus, staande ter rechterhand Gods en tot zijn hulp gereed; Saulus ziet Jezus en roept uit: Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal?

En Johannes op Patmos ziet Jezus, staande als geslacht en hij hoort het loflied klinken ter eere van Hem, die al de Zijnen kocht door Zijn bloed.

* * *

Jezus gaat heen naar den hemel en Zijn discipelen staren Hem na. Ze waren op Zijn heengaan voorbereid; na Zijn opstanding had Hij niet zóóveel meer met hen verkeerdt; zoo langzamerhand moesten ze leeren, Hem niet meer te zien en toch de ervaring te hebben, dat Hij steeds bij hen zou blijven. Maar nu komt dan ook de ure van scheiding en de jongeren voelen het diep, dat Jezus nu van hen heengaat.

Daar staan ze en staren ze op naar den hemel. Het is, alsof ze 't nog niet kunnen gelooven, dat ze den Heiland niet meer zien zullen. Ze moeten opzien, ze kunnen niet naar de aarde zien, want dan wordt het hen bang om 't hart; dan voelen ze zich verlaten en eenzaam. 't Is zelfs noodig, dat de engelen neerdalen, om hen te vermanen en te vertroosten, en dan, ja, dan weten ze het.

Ik zal u geen wezen laten.

Ik ben met u alle dagen.

Ja, en dan voelen ze het ook. Dan voelen ze zich in gemeenschap met Hem, als ze aanbeddend voor Hem neerknielen. Dan is Hij bij hen, als ze zijn in den tempel te allen tijde God lovende en dankende.

Dan komt ook de blijdschap. Zij keerden weder naar Jeruzalem met groote blijdschap.

Hoe kon het ook anders? Allen die voelen de trekking van den band, hen aan Jezus verbindend, verblijden zich in Hem met een onuitsprekelijke vreugde. En juist dit maakt de vreugde zoo groot, dat ze Jezus bij zich weten alle de dagen, tot de vol-einding der wereld. In Hem en met Hem hebben zij alles. Wat hen ook overkomt, telkens weer is het: Heere, met U kan ik alles. En eens, als de dood komt, voelen ze de hand van hun Heiland en hooren ze de zachte fluistering van Zijn stem: Zie, ik ben met U.

* * *

Voelen wij werkelijk, dat Jezus ons nabij is? Zoo neen, dan is het, omdat wij nog geen deel aan Hem

hebben. Hebben wij deel aan Hem, laten we ons dan verblijden op den Hemelvaartsdag en op den Pinksterdag.

Ja, zie op naar den hemel! Uw Jezus is daar, heft uw harten dan tot Hem op.

De geest van Christus woont in u, laat dan op den Pinksterdag Zijn Geest u nauwer aan Hem verbinden.

Jezus is u immer nabij. Denk er aan, als ge in verzoeking komt; worstel en overwin.

Jezus is u immer nabij: Denk er aan, als ge in zonde zijt gevallen; sta op en vraag Hem om vergeving.

Jezus is u immer nabij: Denk er aan in alle smart en luister naar wat Hij u te zeggen heeft. Jezus is u immer nabij; denk er aan in uw werk en doe uw werk voor Hem.

Jezus is u immer nabij. Denk er aan en toon het een verbaasde wereld, hoe gelukkig gij zijt.

Jezus is u immer nabij. Denk er aan en vat Zijn hand.

Wijs nimmer Zijn hand af, sta Zijn Geest nooit tegen; tracht nooit den band tusschen den Heiland en u los te maken.

Ga aan de zijde van dien Jezus uw weg door het leven en zie omhoog naar den hemel, waar Jezus is aan de rechterhand Gods. Gij behoort bij Hem en daarom is de hemel uw thuis. Denk er aan hier op aarde en laat uw wandel zijn in de hemelen.

K.

DE VROUW
IN HET BUITENLAND

Palestina. Van een bezoek aan 't vrouwenver-trek eener Bedoeïentent vertelt mevrouw Ligt-hart—Lion Cachet in „School en Leven” 't volgen-de: „Er waren drie vrouwen en een aantal kinderen en meisjes van allerlei leeftijd. Sommigen hadden mooie gezichten; de oudere vrouwen zagen er echter afgesloofd uit. Ze droegen allen een lang kleed van blauw katoen met wijde mouwen en een zwarte hoofddoek om het hoofd gewonden. Ze leken nogal vuil. Een kindje lag in een hangmat, 4 stokken gekruist in den grond gestoken en daartusschen een hangende, vierkante lap. Het kindje was acht weken oud, de moeder had het juist gevoed en toonde het ons vol trots. Het was een klein popje, heelemaal in doeken gerold. Een andere vrouw zat op den grond in een hoek en naaide iets, en de derde

stond ons nieuwsgierig aan te zien. Wij wekten blijkbaar sterk de lachlust op, want de heele bende proestte telkens uit in gelach. In de keuken zagen we slechts wat ijzeren ketels en pannen en een zestal waterzakken van geitenhaar. Het haar van de dieren zat er nog op, 't waren net beesten waarvan men de kop en de pooten afgesneden en de openingen dichtgebonden had. Nogal griezelig om te zien."

In het mooie werk „Oostersch leven" van Dr. H. Th. Obbink ziet men op de plaat, behorende bij het hoofdstuk „Een fellah-woning bij nacht" zulk een „wieg" als boven beschreven, afgebeeld. Ook is er een hoofdstuk over het inwendige van een Bedoeïnen-tent. Ik raad onze lezeressen zeer de lezing van dit werk aan.

Voor ditmaal verlaten we nu echter Palestina, om dichterbij huis nog eens een kijkje te nemen. In „The Girls own paper" vond ik in een artikel over 't onderwijs aan achterlijke kinderen, de naam van een Nederlandsche vrouw vermeld, wat mij genoeg interesseerde om me er toe te brengen 't gansche artikel door te lezen. Het handelt over de ook in ons land niet geheel onbekende stichtingen van Dr. Bernardo, welke dit jaar hun vijftig-jarig bestaan vierden. Onder de, in deze stichtingen opgenomen kinderen, zijn er, die nooit in staat zullen zijn op zich zelf te passen of in de maatschappij hun eigen brood te verdienen. Toch kunnen ook zij nog wel wat leeren; voornamelijk in handenarbeid kunnen dergelijke misdeelden het soms ver brengen.

Zij, die geroepen zijn onderwijs te geven aan achterlijke kinderen, weten dit, en in hun opvoedingsplan neemt handenarbeid een groote plaats in. In de bovengenoemde stichtingen worden aan de meisjes allerlei handwerken geleerd; de leidster van dit werk is een Mrs. Betley, en als teekenaar staat haar ter zijde Mej. van Soeste, een Nederlandsche, die onder meer een groot aandeel heeft gehad in de vervaardiging van het bruidskleed van Koningin Wilhelmina.

De school zelve is licht, vroolijk en ruim. Sommige leerlingen brengen het zeer ver in de kunst van naaldwerk. Zoo borduurt een meisje, dat niet loopen kan en in een rolstoel gereden wordt, de fijnst-mogelijke monogrammen op zakdoeken, twee anderen werken zoo precies eender, dat ze samen aan één borduurraam staan en ieder een helft van 't daarop gespannen werk verrichten, zonder dat men verschil zien kan. Lang niet allen brengen het echter zoo ver; er was o.a. één meisje, aan wie men met veel moeite in drie jaar tijds geleerd had een eenvoudige open zoom te naaien. Verder kon ze 't ook niet brengen. Weer anderen breien jumpers, eenvoudig van patroon maar netjes, want al

het werk moet verkocht kunnen worden en er mag dus niets aan ontbreken. Een enkele brengt het zoover, dat ze met de breimachine terecht kan.

Onmetelijk moeten het geduld en de toewijding zijn van degenen, die onder deze meisjes en vrouwen arbeiden. Want er zijn er onder, die ver van beminnenswaardig zijn, daar ze bij de minste terechtwijzing in woede losbarsten; zoo hoorde ik eens van een meisje, dat in één onzer inrichtingen voor idioten verpleegd wordt, en dat prachtige kanten en tusschenzetsels haakt, vertellen, dat men dit werk alleen maar van haar gedaan krijgt als ze in een goeie bui is. Ook heeft men er onder, die telkens aan toevallen lijden, welke soms een hevig karakter vertoonen. Een zeer groot geluk is het echter, dat er mannen en vrouwen zijn, die zich aan dit werk willen geven; een zegen wordt het, wanneer die overgave geschiedt in Gods kracht en met als hoogste doel de wensch, iets van het licht der eeuwigheid te doen schijnen voor armen en misdeelden, die zonder deze hulp zichzelf en hun omgeving tot last zouden zijn.

J. M. W.—W.

Geachte Mevrouw!

In het laatst verschenen „Meisjesleven" las ik een stukje over „Dienen" waar ik het niet geheel mee eens was, en daar U ons de vrijheid gaf eenige opmerkingen te maken, wil ik gaarne van die vrijheid gebruik maken.

O.a. dat een meisje uit die en die stand, het niet passend vindt om als hulp in de huishouding werkzaam te wezen, maar liever op een kantoorruk zit, en dat men zich eigenlijk te hoogacht voor huishoudelijk werk.

Allereerst wil ik U zeggen, dat ik een jaar lid ben geweest van de „Vereen. Tijdelijke hulp" (Haarlem), en zodoende op vijf verschillende plaatsen ben geweest als hulp in de huishouding. Ten tweede ben ik ook wel een beetje laat met mijn opmerkingen, maar mijn vriendinnen gaan op een kantoor, en ik wilde eerst hun er ook eens over hooren, en zij dachten er net zoo over als ik.

Wij achten ons niet te hoog voor huishoudelijk werk, integendeel, het trekt ons juist aan, doch op een kantoor heeft men nog eens tijd voor zichzelf, en dat heeft men in een huishouding nooit.